

Ĉe Bricard kaj Wüster ni trovas *tanĝi*, por ke *tangento* konserviĝu nur por la goniometria funkcio. Oni povas derivi *tanĝanto* kaj *tanĝopunkto*. Vörös uzis nur *tuŝi* kaj *tuŝanto*, kaj *tangenso* (s devenas de L: *linea tangens*) por la angula funkcio.

En kelkaj komponitaj esprimoj *tangentata* aŭ *tanĝa* estas pli oportuna: *tangentata akcelo* (Wüster: *tanĝa akcelo*), *tangentara ekvacio*.³⁾

51 : 001.4 = 089.2

Interpolusi — interpoli.

En mia recenzo pri la „Internacia Logaritmo-tabelaro” de H. Wagner (Sc. R. 2 36), mi rekomendis uzi la vortojn „*interpolusi*” kaj „*eksterpolusi*” prefere ol „*interpoli*” kaj „*ekstrapoli*”.

S-ro H. Herbert Howe (Usono) en letero kontraŭbatalas mian rekomendon per du argumentoj.

1. „*Interpoli*” estas vere internacia vorto. Almenaŭ 13 naciaj lingvoj uzas la radikon „*interpol*” kun taŭga finaĵo. En la pli multaj lingvoj, la vorto havas du signifojn (komp. Plenan Vortaron). Ŝajnas ke en la rusa, la pola, la dana, kaj la sveda, ĝi havas nur la matematikan signifon.

2. La kunmetita vorto „*interpolusi*” ne estus vere logika vorto, sed estus idiomaĵo. Plena Vortaro diras, ke „*poluso*” estas „ĉiu el la ekstremoj de akso de sfero”, kio neniel rilatas al matematika interpolado. Tial, escepte se la vorto „*poluso*” havas ankoraŭ alian signifon, ol tiujn kiujn ĝi havas en geografio kaj en la fiziko (elektrismo kaj magnetismo), s-ro Howe opinias ke la vorto „*interpolusi*” ne taŭgas por „*interpoli*”. Krome, la latina fontvorto „*interpolare*” deriviĝas de „*inter*” kaj „*polire*” (= „*poluri*”), kaj etimologie ĝi do neniel rilatas al *poluso*.

Mi skribis al d-ro Wüster, la patro de la esprimoj „*interpolusi*” kaj „*eksterpolusi*”, petante lin, mem defendi tiujn terminojn. Mi atentigis pri tio, ke la termino „*relaso*” kiun mi proponis en Sc. R. 1 22 por esprimi

³⁾ Ĉi tie temas pri akcelo laŭ la tanĝanto, kaj pri la ekvacio reprezentanta la kolektivon de tuŝantoj al kurbo. Se oni uzas *tangent* por la goniometria nocio, oni ne uzu ĝin ankaŭ por signifi *tuŝanton* aŭ *tanĝanton*. Mia opinio oni tre bone povas diri: *tanĝa akcelo*, aŭ eĉ *laŭtanĝanta akcelo*, kaj *tanĝantara ekvacio*. Ja la sufikso *ar* postulas antaŭ si substantivan radikon (simplan aŭ kunmetitan), kaj se tiu radiko per si mem ne estas substantiva (ĉi tie ĝi estas adjektiva), la sufikso substantivigas ĝin. Similan influon havas *laŭ* en *laŭtanĝanta*, kvankam ĉi tie malpli nepran. Ja svarmas en Esperanto kunmetitaj verboj kun prefikse uzataj prepozicioj, kaj principe eblus du analizoj: *laŭtanĝ-ant-a* kaj (*laŭ tanĝanto*)-a. Tamen *laŭtanĝi* estus nur pleonasma esprimo por *tanĝi*.

Kie miskomprenoj minacas, oni uzu analizan formon, ekzemple „*akcelo laŭ la tanĝanto*”. — La Redaktoro.

„*relaxation*”, etimologie ankaŭ ne akordas kun ĉi tiu termino, sed laŭ la senco sufiĉe alproksimiĝas al ĝi.

Ĉi-sube mi sekvigas la respondon de d-ro Wüster. W. P. R.

Estas nenia dubo, ke la latina vorto *inter/polare* kaj ĝiaj nacilingvaj variantoj etimologie rilatas al L *polire* „*poluri*”, kaj ne al L *polus* „*poluso*”. Tamen neniun rekomendus, traduki ĝin en Esperanton per la kunmetaĵo *inter/poluri*.

Do restas nur du ebloj en Esperanto: la kunmetaĵo *inter/polusi* kaj nova radiko *interpoli*.

La nacilingvaj variantoj de L *polus* en multaj lingvoj, ekzemple en la franca kaj en la germana, havas ne nur la konatajn geografian kaj geometrian signifojn, sed krome ankaŭ la figuran signifon de „*ekstremaĵo*” aŭ „*limo*”. La franclingva difinvortaro „*Petit Larousse Illustré*” donas la jenan ekzemplon: „*L' erreur et la verité sont deux pôles*”. Tiu figura signifo de la vorto *poluso* rajtigas nin, formi la kunmetaĵojn *inter/polusi* kaj *ekster/polusi*, forme similajn kaj semantike egalajn al L *inter/polare*.

Ĉu preferi la kunmetaĵon *inter/polusi* aŭ novan radikon *interpoli*? Tio estas sole afero de gusto. Almenaŭ rilate al la matematika signifo. Por la signifo filologia (interpolado de tekstopartoj) eble la radiko *interpoli* ŝajnas iom pli taŭga. La vortoj *ekster/polusi* aŭ *ekstrapoli* ĉiam havas sole signifon matematikan, ne filologian.

La substituadon de *inter/polusi* al L *interpolare* vi komparis kun la substituado de *re/laso* al L *re/lax/a/tio*. Tiu komparo estas subjektive trafa. Ĉar, enkondukante la vorton *re/laso*, vi pensis, ke *lasi* kaj L *laxare* estas etimologie neparencaj. Tamen, en realeco, *lasi* kaj L *laxare* estas etimologie identaj. Kaj tial la komparo inter *inter/polusi* kaj *relaso* estas objektive malĝusta.

E. Wüster.

{ 537 + 538 + 621.317 } : 001.4 = 089.2

La homonimo INDUKTO.

Indukto (A: induction; F: induction; G: Induktion) estas vorto uzata en elektrosienco je diferencaj signifoj, kiuj tial devas esti fiksataj en certa kazo pere de komplemento (sufikso). En la literaturo I. signifas plej ofte la procedojn, ĉe vario de magneta flukso, kiu ĉirkaŭas kondukilon (vd. leĝo indukta, influo indukta pere de fortkurentaj instalaĵoj. Oni ankaŭ nomas ĝin „*elektromagneta indukto*” (A: magnetic induction; F: induction électromagnétique). El la vorto I. en tiu ĉi signifo deriviĝas la terminoj indukta konstanto, memindukto, interindukto, induktilo, induktato, induktoro.

Kontraŭe al tio signifas „*magneta indukto*” (A: magnetic induction; F: induction magnétique; G: magnetische Dichte, magnetische Induktion): la tut-